

[Bækgaard.]

klasser, i mange tilfælde har gjort det, fordi deres forældre ønskede det; om det så har været af omsorg for barnet eller slet og ret af kutymehensyn, skal jeg ikke komme nærmere ind på.

Jeg synes, det må være på sin plads, at den redegørelse, som overlæge H. Lebel, Århus, har offentliggjort i Ugeskrift for Læger den 18. november 1965, en undersøgelse af elevers medicinske, sociale og skolemæssige forhold i perioden 1960-1964, kommer med i drøftelsen, når 8. og 9. og 10. klasse er til debat. Resultatet af undersøgelsen er ret klart, idet ca. 10 pct. af eleverne er skoletrætte i 14 års alderen. Det er absolut en dårlig tjeneste at gøre disse elever at holde dem i skolen, og i de allerfleste tilfælde er det vel også nedbrydende for samarbejdet i klassen, når der er et par skoletrætte imellem eleverne. Her tror jeg der må gøres et oplysningsarbejde for at gøre det klart for skoletrætte elever og måske endnu mere for deres forældre, at det rigtige for dem ville være at forlade skolen ved udgangen af 7. klasse, for man må jo endelig ikke glemme, at unge, som skal ud i erhverv, har behov for at have prøvet livets vilkår ude i det praktiske arbejde i langt højere grad end de elever, som vælger den boglige linje.

Endelig har vi jo så vore ungdoms- og efterskoler til på en god måde at supplere uddannelsen på disse alderstrin, så f. eks. skoletrætte elever, der er ophørt med skolegang efter 7. klasse, kan få nyt mod på uddannelsen. Jeg vil gerne anmode det kommende udvalg om at indkalde vore erhvervsvejledere til en drøftelse, fordi jeg ved, at de har et problem med hensyn til de forholdsvise 7. klasses elever, som ønsker en erhvervspræget uddannelse; det gælder især landbrugsuddannelsen. De forskellige skoler kan ikke oprette særlige klasser for disse elever, fordi elevtallet er for lille, og det bliver endnu værre efter forslaget her, hvor grænsen for kommuners pligt til at oprette 8. klasse sættes op fra 10 til 20 elever. Her var der måske en anledning til at omsætte den megen tale om ungdoms- og efterskoler store betydning i handling, ved at skolerne fik pligt til at henvise til uddannelse på en eller flere ungdoms- og efterskoler, en uddannelse, som kommunerne selvfølgelig

bør have pligt til at bekoste. Jeg har nemlig bragt i erfaring — og er blevet yderligere støttet af læserbreve i dagspressen — at skolerne i mange tilfælde forsømmer denne vejledningsopgave. Årsagerne hertil kan være flere, det kan man så selv give sig til at spekulere over.

Igennem et sådant samarbejde kunne man etablere en fælles undervisningsplan, så elever frit kan vælge mellem et ungdoms- eller efterskoleophold i 8.-9. eller 10. skoleår og så tage den endelige afgangsprøve hjemme ved skolen. Derved var spørgsmålet om et afgangsbrev fra ungdoms- og efterskolen løst, og det kunne måske klare et og andet for disse skoler, som jeg i øvrigt mener fortsat bør stå frit i deres bedømmelser af eleverne.

Efter disse bemærkninger vil man forstå, at de uafhængige anser en lovgivning af den art, som vi har til behandling her, for meget problemfyldt, og selv om vi er enige med ministeren i, at det er bedst at lade spanskrøret ligge foreløbig, så tror jeg næppe, at vi kan støtte lovforslaget i dets nuværende form. Derimod kan vi støtte lovforslagene om ungdomsskoler og aftenskoler og om tilskud til Københavns kommunale skolevæsen.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Jeg vil gerne takke for den, jeg har vel lov at sige stort set velvillige indstilling fra næsten alle partiers side til de allerfleste punkter i de lovforslag, der foreligger her, og det vil vel sige, at der vil være grundlag for et roligt og lidenskabsløst udvalgsarbejde om de ting, der er lagt op til. Det er rigtigt, at der ikke er strukturproblemer i skolelovsforslaget, som det ligger her. Jeg kan også føje til, at jeg tror, ordførerne vil være enige med mig i, at det ikke ville have været rimeligt, hvis der var strukturproblemer i det, så at komme med lovforslag, der kan nå at få — hvad skal vi sige? — 2½-3 måneders behandling i tinget, så alene af den grund har det været mig magtpåliggende, at vi holdt os til det, som vi anså for mest påkrævet i denne omgang.

Hr. Dupont nævnte en række punkter, som han gerne så vi tog op i udvalget, og det er jeg selvfølgelig parat til; jeg tænker på reglerne om afstemningen vedrørende delte og udelte klasser, hvor vi har adskillige